

Generaal Urquhartlaan
4
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek
Telefoon (026) 33 48
111

Internet
IBAN
NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Aan de leden van de Raad

Datum	Onderwerp
... 11 december 2023	Raadsbrief standaard werkwijze ondermijning en ruimtelijke projecten

Geachte raadsleden,

De afgelopen periode zijn er vragen ontstaan over het toepassen van de Wet Bibob en de verschillende terminologieën die daar bij de uitvoering van de wet bij horen. Daarom informeren wij u via deze brief over de standaard werkwijze die wij als gemeente hanteren om ondermijning tegen te gaan bij ruimtelijke projecten.

De Wet Bibob en Beleidsregel wet Bibob gemeente Renkum 2022

De Wet Bibob geeft de burgemeester en het college bevoegdheden om ondermijning tegen te gaan. Op grond van de Wet Bibob is het mogelijk een diepgaand onderzoek te doen naar de achtergrond (antecedenten/verdenkingen) van een persoon of onderneming en de zakelijke relaties. Als een ernstig gevaar dreigt, dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan de gemeente de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de gemeente criminele activiteiten faciliteert die leiden tot oneerlijke concurrentie, het opbouwen van machtsposities met witgewassen geld en het ontstaan van een verwevenheid van de onder- en bovenwereld. De wet Bibob verschaft beleidsruimte bij de besluitvorming omtrent de toepassing van de uit deze wet voortvloeiende bevoegdheden. Het college heeft daartoe op 17 mei 2022 de Beleidsregel wet Bibob gemeente Renkum 2022 (Beleidsregel Bibob) vastgesteld.

De reikwijdte van de Wet Bibob is veel breder dan alleen 'ruimtelijke projecten' waarover het in deze brief gaat. Met betrekking tot ruimtelijke projecten zijn 'nieuwbouwprojecten' in de Beleidsregel Bibob aangemerkt als 'risicocategorie'. Hiervoor is bepaald dat wanneer de kosten hoger zullen zijn dan € 50.000,-, een Bibob procedure moet worden uitgevoerd. 'Woningsplitsingen' en 'het toevoegen van zelfstandige woonruimten in bestaande gebouwen' zijn aangemerkt als 'aandachtsbranche'. Hiervoor is bepaald dat wanneer de kosten hoger zullen zijn dan €50.000,- én er een relevant signaal en/of ambtelijke informatie is, een Bibob procedure moet worden uitgevoerd.

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Verzenddatum van deze brief

Ons kenmerk

Team Veiligheid

11 december 2023

187336

C. Hendriks

Het Bibob-onderzoek bestaat uit een initiële open bronnen screening bij aanvang project en een uitgebreid onderzoek als de vergunningaanvraag wordt ingediend. De gemeente wordt daarbij ondersteund door het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC). Het Landelijk Bureau Bibob (LBB) kan alleen worden ingeschakeld in gevallen dat er voor de gemeente na het eigen Bibob onderzoek nog twijfels bestaan en daarmee een risico. ODRA en Gemeente hanteren een werkinstructie waarin wordt beschreven hoe dit gezamenlijk praktisch vorm is gegeven.

Een eigenstandig Bibob-onderzoek door de gemeente wordt omschreven in artikel 7a van de Wet Bibob. Voor dit onderzoek worden niet-openbare justitiële bronnen beschikbaar gesteld aan de gemeente. Deze mogen alleen door daartoe gemachtigde personen tijdens het Bibob onderzoek worden geraadpleegd. Bij ruimtelijke projecten is de vergunningaanvraag het standaard moment waarop dit onderzoek kan en, in lijn met onze Beleidsregel Bibob, moet worden uitgevoerd. Alleen bij een vooraf getekende verklaring om vrijwillig aan een Bibob onderzoek mee te werken kan dit voordat de vergunning wordt aangevraagd al worden uitgevoerd. Soms komen ruimtelijke projecten voor waarin vastgoedtransacties plaatsvinden. Wanneer een dergelijke vastgoedtransactie aan voorwaarden voldoet is deze transactie ook een moment dat dit onderzoek kan en, in lijn met onze Beleidsregel Bibob, moet worden uitgevoerd.

Artikel 7b van de Wet Bibob geeft aan dat de gemeente persoonsgegevens uit openbare bronnen en persoonsgegevens die rechtstreeks zijn te herleiden tot gegevens uit openbare bronnen, kan verwerken ten behoeve van het eigen onderzoek. Deze openbare bronnen staan natuurlijk altijd ter beschikking aan de gemeente. Artikel 7b maakt het de gemeente hiermee expliciet mogelijk om ook voor het indienen van een vergunningaanvraagonderzoek uit te voeren met betrekking tot het tegengaan van ondermijning. De gemeente voert bij aanvang project een open bronnen screening uit via social media, het platform Follow the Money en het programma Web IQ. Dit zijn open bronnen die door iedereen bevroegd kunnen worden.

Koppeling aan het Stappenplan RO

Juni 2022 heeft u het stappenplan RO vastgesteld, het stappenplan geeft structuur en inzicht in de te doorlopen processen bij ruimtelijke projecten. Het stappenplan RO is gericht op projecten van externe grondeigenaren/ontwikkelaars die de gemeente nodig heeft om de plannen juridisch-planologisch mogelijk te maken. Het stappenplan is uitgebreid, maar kan worden samengevat in zes fasen met heldere mijlpalen aan het eind van iedere fase. Deze fasering hanteren wij ook in de communicatie van onze projecten, bijvoorbeeld op de website. De momenten dat wij als gemeente actie ondernemen om ondermijning tegen te gaan zijn gekoppeld aan deze mijlpalen en zijn als volgt:

Onderwerp

Raadsbrief standaard werkwijze ondermijning en ruimtelijke projecten

Datum

11 december 2023

Ons kenmerk

187336

Pagina

2 van 3

Fase	Mijlpaal	Actie Ondermijning
0 Initiatieffase	Haalbaarheidsovereenkomst (HOK)	Screening openbare bronnen voorafgaand aan aangaan HOK
1. Haalbaarheidsfase	Samenwerkingsovereenkomst (SOK)	Opnemen clausule in SOK dat samenwerking kan worden beëindigd wanneer Bibob-onderzoek hiertoe aanleiding geeft
2. Bestemmingsplanfase	Vastgesteld bestemmingsplan	
3. Fase Ontwerp openbare ruimte	Definitief ontwerp van openbare ruimte	
4. Vergunningenfase	Verlening Omgevingsvergunning	Bibob-onderzoek als onderdeel van de vergunningprocedure
5. Uitvoeringsfase	Uitvoering gereed	

Vastgoedtransacties komen doorgaans alleen aan de orde wanneer de gemeente zelf grondeigenaar en initiatiefnemer van een ontwikkeling is en het project 'in de markt zet'. De projectleider volgt hier de Beleidsregel Bibob.

Uitkomsten uit onderzoek

Wanneer een openbare bronnen screening of Bibob-onderzoek als uitkomst heeft dat een relevante (rechts)persoon als verdachte aangemerkt of veroordeeld is door een daartoe gemachtigde instantie wordt het project stil gelegd. Het project wordt pas weer hervat wanneer het integriteitsrisico aantoonbaar is afgewend.

Wanneer een onderzochte persoon niet als verdachte aangemerkt of veroordeeld is door een daartoe gemachtigde instantie, maar wel verdacht wordt gemaakt in de media kan het project niet worden stil gelegd. Het risico wordt weliswaar hoger ingeschat maar de gemeente kan zich niet ontslaan van haar publiekrechtelijke taken enkel op basis van berichten in de media.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM
de secretaris,

de burgemeester,

M.J.J. (Marcel) Wagener

A.M.J. (Agnes) Schaap

Onderwerp

Raadsbrief standaard werkwijze ondermijning en ruimtelijke projecten

Datum

11 december 2023

Ons kenmerk

187336

Pagina

3 van 3